

FUNDACJA
BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 00
fax 22 536 02 20
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl

Warszawa, 24 lipca 2024 r.

Nie bądźmy obojętni!

Apel organizacji obywatelskich w sprawie mowy nienawiści w polskim życiu publicznym

Jako organizacje obywatelskie działające na rzecz umacniania demokracji, praw człowieka i praworządności w Polsce, jako obywatelki i obywatele, zwracamy się z apelem do polityków i polityczek, a także do mediów, organizacji społecznych i instytucji publicznych oraz wszystkich obywateli i obywateli, o podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania szerzeniu się w naszym kraju mowy nienawiści.

Bezpośrednim powodem do wystąpienia z tym apelem są wydarzenia w Kaliszu, gdzie przed kilku dniami nieznani sprawcy namalowali na drodze publicznej napisy zawierające groźby pod adresem premiera Donalda Tuska, ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara oraz społeczności LGBT. Trudno uznać to za zdarzenie jednorazowe w sytuacji przybierającej na sile kampanii przeciwko osobom publicznym, ale także przeciwko organizacjom i osobom działającym na rzecz różnych grup społecznych, oraz przeciwko całym społecznościom (osoby LGBT+, osoby z doświadczeniem migracyjnym). W przeszłości takie kampanie nienawiści, także prowadzone z udziałem mediów tradycyjnych i społecznościowych, prowadziły do realnych zachowań przemocowych. Trudno nie wspomnieć w tym kontekście zamordowania prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, ale także innych aktów agresji i przemocy wobec osób i społeczności, wobec których toczyła się i nadal toczy kampania nienawiści.

Oczekujemy od organów państwa, w szczególności policji, prokuratury i innych organów bezpieczeństwa publicznego, reagowania z całą stanowczością na zdarzenia takie jak wspomniane pojawienie się napisów w Kaliszu oraz inne akty mowy nienawiści.

Od polityków i polityczek oczekujemy realnych działań na rzecz de-eskalacji sporu politycznego w Polsce. Głęboka polaryzacja polskiego społeczeństwa sprawia, że mowa nienawiści wydaje się skutecznym sposobem mobilizacji sympatyków politycznych. Jednak skutki takiej eskalacji mogą się łatwo wymknąć spod kontroli i uderzać w osoby publiczne, także w te osoby, które same stosują mowę nienawiści. Podobne oczekiwanie kierujemy pod adresem mediów, które często propagują wypowiedzi mające znamiona mowy nienawiści z pobudek zarówno politycznych, jak i komercyjnych.

Najważniejszą rolę w zatamowaniu rozlewającej się fali mowy nienawiści mają obywatele i obywatelki. Nie bądźmy obojętni wobec nawet pozornie banalnych przejawów werbalnej czy fizycznej agresji, bo jej ofiarą padną nie tylko osoby i społeczności bezpośrednio zagrożone, ale cała polska demokracja.

Inicjatorzy apelu:

Instytut Spraw Publicznych

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Sygnatariusze (organizacje):

Akcja Demokracja

Amnesty International Polska

Edukacja w Działaniu

Fundacja CLIMATE STRATEGIES POLAND

Fundacja im. Stefana Batorego

Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana

Fundacja Ośrodka KARTA

Fundacja Panoptykon

Fundacja Pole Dialogu

Fundacja Res Publica im. Henryka Krzeczковского

Kobiety Filmu

Komitet Obrony Demokracji

Kultura Liberalna

„Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia

Ośrodek Kontroli Obywatelskiej "OKO"

Otwarta Rzeczpospolita - Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii

Polska Fundacja im. Roberta Schumana

Ruch Społeczny Obywatele dla Edukacji

Sieć Obywatelska Watchdog Polska

Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”

Wybieram bez Hejtu

Wolne Sądy

Sygnatariusze indywidualni:

Renata Durda

Joanna Fomina

Zbigniew Karuczan

Ireneusz Krzemiński

Jacek Kucharczyk

Agnieszka Liszka-Dobrowolska

Hanna Machińska

Piotr Niemczyk

Monika Płatek

Danuta Przywara

Wojciech Sadurski

Paula Sawicka

Mirosław Wyrzykowski